

Fagforbundet teoLOgene

www.teologene.no

Hørings svar – ordning for utpeking av biskoper

Fagforbundet teoLOgene takker for mulighetene til å gi svar på høringen.

Vi mener at ordning for utpeking av biskoper må ses i sammenheng med biskopenes posisjon og mandat i Den norske kirke.

I «Tjenesteordning for biskop» (fastsatt av Kirkemøtet 11.4.2016, hj.i lov 7.6.1996. Endr. 5.10.2016)) slås fast i §1 at biskopene innenfor Den norske kirke

– har læreansvar

- skal fremme og bevare enheten i kirken

- skal rettlede og oppmuntre menighetene, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere

Videre skal biskopen se til at prestene forvalter sakramentene, (...), og at også andre som er vigsløst til tjeneste i kirken virker og lever i samsvar med vigslingens formaning og løfte.

Ovennevnte punkter beskriver biskopenes tilsynsansvar i kirken. For å ivareta dette, skal biskopene gi råd og veiledning, og også gi bindende pålegg vedrørende prestenes og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.

Biskopen skal også føre tilsyn med at de kirkelige råd utfører sitt arbeid i lojalitet med den evangelisk-lutherske lære.

Denne §1 – som gir formålet med biskopens tjeneste – sier noe om innholdet i tjenesten og hvem tjenesten omfatter. Det går fram at biskopens tilsyn omfatter prestene, men i like stor grad andre i vigslede stillinger, øvrige medarbeidere og de kirkelige råd.

Forskriftens § 2 plasserer biskopens tjeneste organisatorisk som øverste leder av preste-tjenesten i bispedømmet, og biskopen skal sørge for nødvendig samordning med de kirkelige rådenes virksomhet.

Med tanke på biskopenes omfattende tilsynsansvar og biskopenes posisjon som ideologiske ledere, mener Fagforbundet teoLOgene at ordningen for utpeking av biskop må være så enkel som mulig, uten at det går på bekostning av bred forankring og demokratiske prosesser. Ordningen må sikre at bispekollegiet som helhet reflekterer ulike teologiske posisjoner, at teologisk og kirkelig kompetanse både går i dybden og i bredden, at nasjonale og lokale behov balanseres og at begge kjønn er tilnærmet likt representert i kollegiet.

På bakgrunn av ovennevnte, mener Fagforbundet teoLOgene at forslaget i høringsdokumentets 6.3 «*Forslag til regler om nominasjon mv. ved tilsetting av biskoper – særskilt tilsettingsorgan*» best ivaretar våre anliggender.

Vi viser også til Fagforbundets høringsvar til Veivalgssaken:

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Fagforbundets prinsipielle syn er at biskopene, på lik linje med andre ansatt, må søke ledige stillinger.

Hvis det fortsatt skal være nominasjoner må alle gis samme muligheter for å stemme. Det bør da være en valgordning, hvor alle i Kirken gis demokratiske påvirkningsmuligheter. Det vil gi Kirken et bispekollegium som gjenspeiler folkekirken – kvinner og menn, radikale og konservative – folkekirken bør gjenspeiles i øverste ledelse og tilsyn.

Det bør opprettes et nasjonalt utpekingsorgan for biskoper. Dette må bestå av representanter fra det aktuelle bispedømmet, Kirkerådet, og teologiske læresteder m.m. Åremål må vurderes.

En ønsker likevel å tilføye uansett ordning:

Bispedømmerådets nominasjon: Bispedømmerådet som nominasjonskomite bør utvides med nasjonale representanter, slik høringsdokumentet pkt.3.1 begrunner og beskriver. Det må være en grundig og bred nominasjonsprosess.

Stemmerett: Fagforbundet teoLOgene mener at en bredt distribuert stemmerett gir legitimitet til og forankring av utpeking av biskop. I tillegg til de gruppene som er nevnt i bokstav a – h, mener vi at også kirkelig tilsatte i ikke vigslede stillinger må ha stemmerett. Dette begrunnes bl.a. i at biskopene har tilsynsansvar også for disse, jfr Tjenesteordning for biskop, §1. Det kan problematiseres at kirkelig tilsatte samlet får en stor stemmeportefølje i forhold til folkevalgte organer. Likevel mener Fagforbundet teoLOgene at dette er mindre problematisk enn at visse ansattgrupper gis stemmerett og andre ikke. (Ved de universitetene som fremdeles praktiserer rektorvalg, har både vitenskapelig ansatte, teknisk-administrativt ansatte og studenter stemmerett.) En modell som ikke er utredet i høringsdokumentet, men omtalt (s.20), er avstemming ved urnevalg; det vil si at alle kirkemedlemmer i det aktuelle bispedømmet har stemmerett. I en luthersk kirke ville dette kanskje være den ordningen som best ivaretok og respekterte folkets syn på valg av biskop.

Valgoppgjør og eventuell 2.valgomgang (ved utpeking etter valg): For ikke å redusere vekten av folkevalgt stemmegiving (vektet 1/3 i forslaget), bør ansattestemmer fortsatt telle 1/3 dersom alle kirkelig tilsatte får avgi stemme, jfr vårt synspunkt ovenfor.

Når det gjelder om nominasjon og valg av preses, slutter Fagforbundet teoLOgene seg til foreliggende forslag.